

VISIE BESTUUR EN RAAD VAN COMMISSARISSEN OP BESTUREN EN TOEZICHT HOUDEN BIJ GROENWEST

Vast te stellen raad van commissarissen en bestuur, 31 maart 2020 Preambule bij RvC-reglement en Bestuursreglement

GroenWest streeft naar het realiseren van maatschappelijke waarde op lange termijn. Daarbij vindt ze goed bestuur (good governance) van groot belang. Een goede governancestructuur zorgt ervoor dat raad van commissarissen en bestuur, ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid, slagvaardig en betrouwbaar kunnen handelen. Maatschappelijke, politieke, economische en technologische ontwikkelingen vragen om een steeds professionelere werkwijze voor wat betreft toezicht, sturing en beleids- en besluitvorming.

De raad van commissarissen en het bestuur hebben een gezamenlijke visie op besturen en toezicht houden. Deze visie gaat over de verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelstellingen, de strategie, het beleid en de financiering en de onderlinge samenwerking in rollen.

Wet- en regelgeving, waaronder de Woningwet en de Governancecode Woningcorporaties 2020, beschrijven de taken en spelregels voor het bestuur en de raad van commissarissen. In de statuten en reglementen van GroenWest zijn de verantwoordelijkheden en rollen uitgewerkt. Naast een visie op toezicht houden en besturen is er een toezicht- en toetsingskader. Het toetsingskader is voor het bestuur kaderstellend om te besturen en voor de raad van commissarissen richtinggevend om toezicht te houden.

We hechten veel waarde aan een 'goed ondernemingsbestuur', waarbij het realiseren van maatschappelijke waarde centraal staat en transparantie, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid belangrijke richtlijnen zijn voor het handelen van bestuur, raad van commissarissen en medewerkers. We onderschrijven daarom ook de Governancecode Woningcorporaties en de principes die hieraan ten grondslag liggen, namelijk:

- bestuur en raad van commissarissen hanteren normen en waarden die passen bij de maatschappelijke opdracht van de corporatie.
- bestuur en raad van commissarissen zijn aanspreekbaar op prestaties en leggen actief verantwoording af.
- bestuur en raad van commissarissen zijn geschikt voor hun taak en daarop aanspreekbaar.
- bestuur en raad van commissarissen handelen in dialoog met belanghebbende partijen.
- bestuur en raad van commissarissen kennen en beheersen de risico's verbonden aan de activiteiten.

Wij hanteren de Governancecode bij ons functioneren en zijn daarop intern en extern aanspreekbaar.

1 Visie op de maatschappelijke rol en opdracht van GroenWest

GroenWest staat voor goed, betaalbaar en prettig wonen in leefbare, inclusieve wijken. Onze missie is:

Iedereen verdient een stevige thuisbasis. Daarom maken wij wonen in het Utrechtse Groene Hart prettig en betaalbaar en bieden we onze doelgroepen een passende woning. Wij gaan hierbij zorgvuldig om met ons maatschappelijk kapitaal.

Het realiseren van de maatschappelijke doelen staat voorop en de financiële continuïteit van de organisatie is daarbij een belangrijke randvoorwaarde. In het Ondernemingsplan 2019+ hebben we vastgelegd hoe onze maatschappelijke doelstelling wordt ingevuld en gerealiseerd.

Het bepalen van onze maatschappelijke ambities doen we in samenspraak met (vertegenwoordigers van) onze huurders, de gemeenten en andere stakeholders, zoals instellingen die een bijdrage leveren aan de zorg voor kwetsbare huurders. Hierbij houden we ook rekening met brede maatschappelijke vraagstukken zoals bijvoorbeeld verduurzaming.

We staan midden in de maatschappij. Zo weten we wat er speelt bij onze belanghebbenden. We hebben daarbij oog voor externe ontwikkelingen, zodat we tijdig en adequaat kunnen anticiperen op toekomstige behoeften. Oplossingen gaan dikwijls over de domeinen en grenzen heen. Daarom werken we samen met anderen om onze missie te realiseren. Het 'samen doen' is verankerd in onze manier van werken.

1.1 Bewaken van belangen van huidige en toekomstige huurders

Het bestuur en de raad van commissarissen zien het als hun primaire taak om ervoor te zorgen dat er wordt ingespeeld op de belangen van mensen die vandaag of morgen op de woningmarkt in een kwetsbare positie verkeren. Dit zijn mensen die gezien hun inkomen of om andere redenen niet in staat zijn om zelfstandig in hun huisvesting te voorzien. We zijn er dus primair voor deze huurders en toekomstige huurders. Daarbij hebben we naast de huisvestingstaak, ook oog voor het bredere welzijn van de individuele huurder. We fungeren daarbij als 'aangever' naar instanties die op andere terreinen een primaire verantwoordelijkheid hebben.

1.2 Bewaken algemeen maatschappelijk belang

Met onze inzet voor de belangen van mensen die zich in een kwetsbare positie op de woningmarkt bevinden, dienen we ook een breder maatschappelijk belang. We leveren hiermee een bijdrage aan leefbare en inclusieve wijken die zich kenmerken door diversiteit, de afwezigheid van segregatie en verbinding tussen de diverse groepen in de samenleving. Daarnaast dient GroenWest door verduurzaming van haar woningbezit een breder maatschappelijk belang, namelijk op het gebied van milieu: zorgvuldig omgaan met energie en grondstoffen op weg naar CO₂-neutraal in 2050.

1.3 Legitimatie

De samenleving moet erop kunnen vertrouwen dat de belangen van de belanghouders van GroenWest, die van de huidige en toekomstige huurders voorop, worden behartigd en dat we tegelijkertijd de voorwaarden scheppen om dat ook in de toekomst te blijven doen. Van GroenWest (bestuur en raad van commissarissen) mag worden verwacht dat we naar hun wensen en behoeften luisteren en actief informatie opzoeken over de behoeften van belanghebbenden die hun stem niet (kunnen) laten horen, en dat we al die inbreng en informatie serieus mee nemen in de afwegingen. Dat betekent niet dat de belanghouders (waaronder de gemeenten) bepalen welke keuzes er gemaakt worden. Dat is de verantwoordelijkheid van het bestuur van GroenWest met de raad van commissarissen als toezichthouder. Het is aan het bestuur en de raad van commissarissen van GroenWest om zich over de gemaakte keuzes te verantwoorden (ook als dat lastig is) en meer in het algemeen om te blijven werken aan het vasthouden/vergroten van het vertrouwen en een goede reputatie.

1.4 Werkwijze en verantwoordelijkheid

De bestuurder is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen, de strategie, de financiering, het beleid, de resultaten en de continuïteit. De strategie en doelstellingen zijn vastgelegd in ons ondernemingsplan. Daarbij is de bestuurder verantwoordelijk voor de beheersing van de risico's en voor de naleving van wet- en regelgeving. Onze volkshuisvestelijke en maatschappelijke doelstellingen en de belangen van onze stakeholders staan hierbij voorop. In de statuten en het bestuursreglement staat welke besluiten van het bestuur onderworpen zijn aan de (voorafgaande) goedkeuring van de raad van commissarissen. De bestuurder legt verantwoording af aan de raad van commissarissen. Hiervoor verschaft zij de raad van commissarissen de benodigde informatie en bespreekt onder andere de manier waarop de interne controle en beheersing zijn ingericht.

2 Visie op besturen en toezicht houden GroenWest

2.1 Visie op toezicht

De raad van commissarissen heeft rollen als werkgever, klankbord en intern toezichthouder. Ze houdt toezicht op het tot stand komen en uitvoeren van het beleid door het bestuur en op de algemene gang van zaken bij de corporatie. Ze staat het bestuur gevraagd en ongevraagd met raad ter zijde. Naast het houden van toezicht en het functioneren als klankbord functioneert de raad als werkgever voor de bestuurder.

De raad van commissarissen van GroenWest richt zich bij haar toezicht vooral op het bewaken van de maatschappelijke doelstellingen passend binnen de statuten, visie en missie van de corporatie en uitgewerkt in het ondernemingsplan. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de corporatie, naar het te behartigen maatschappelijk belang en naar het belang van de betrokken belanghebbenden, primair de huurders en toekomstige huurders en de gemeenten in het werkgebied van GroenWest.

Verder hanteert de raad van commissarissen de volgende uitgangspunten.

- Een *gezamenlijke en eenduidige visie op de maatschappelijke rol en opdracht van GroenWest*, zowel binnen de raad van commissarissen als tussen de raad en bestuurder. Die visie vindt zijn concretisering in de strategie van GroenWest en de wijze waarop die in praktijk wordt gebracht. Daarop stuurt het bestuur en daarop ziet de raad van commissarissen toe.
- *Vertrouwen* in het bestuur met respect voor rollen en verantwoordelijkheid van bestuur en toezichthouder. Vertrouwen betekent niet 'blind vertrouwen'. Het is de taak van de raad van commissarissen om zich blijvend ervan te vergewissen dat het vertrouwen gegeven kan worden.
- *Passend samenspel met de bestuurder*. De raad van commissarissen biedt zo nodig *tegenwicht* aan de bestuurder (checks and balances), is *steun* voor de bestuurder bij lastige vraagstukken en kiest steeds voor een goed evenwicht tussen het stellen van kaders en het bieden van speelruimte. Daarbij ziet de raad van commissarissen het als zijn meerwaarde om van buiten naar binnen te kijken, de blik van de bestuurder ruim te houden (bijvoorbeeld voorkomen van tunnelvisie) en te objectiveren.
- *Proactief opereren*. De raad van commissarissen is proactief, dat wil zeggen dat zij niet alleen volgt wat wordt voorgelegd, maar ook zelf een beeld heeft van wat op de toezichtagenda hoort en ervoor zorgt dat die gevolgd wordt.
- *Relatie met gemeenten en huurdersvertegenwoordigers*. De raad van commissarissen zorgt in overleg met de bestuurder voor passend contact met gemeenten en huurdersvertegenwoordigers, om voeling te houden met wat daar leeft, voor hen zichtbaar en aanspreekbaar te zijn en elkaar gemakkelijker te kunnen vinden als het eens moeilijk zou worden.
- *Aandacht voor cultuur en gedrag binnen de raad van commissarissen*. Openheid, integriteit en kritische betrokkenheid zijn kenmerken van de cultuur binnen de Raad van commissarissen, haar relatie met het bestuur en de belangrijk stakeholders.
- *Kernwaarden uitdragen*. De raad van commissarissen draagt in haar handelen de kernwaarden van GroenWest uit.

2.2 Visie op besturen

De stichting wordt bestuurd door een (eenhoofdig) bestuur. Het bestuur is belast met het besturen van de organisatie. Het bestuur doet dat in samenspraak met het managementteam, dat de besluitvorming voorbereidt en daarbij adviseert. Het bestuur werkt vanuit een heldere missie op basis waarvan zij haar doelstellingen formuleert en de verantwoordelijkheid neemt om deze te realiseren. Het bestuur zet daartoe de strategie uit, bepaalt het beleid, ziet toe op de uitvoering hiervan en is verantwoordelijk voor de resultaten. Daarbij betreft het bestuur de primaire belanghouders, de huurders (onder meer vertegenwoordigd in de Huurdersvereniging Weidelanden), gemeenten en andere stakeholders in haar werkgebied, actief en herkenbaar bij de beleidsvorming en -uitvoering. Het stelt zich daarbij toegankelijk op, zoekt verbinding met huurders en stakeholders en heeft oog voor overige maatschappelijke belangen.

Het bestuur gaat zorgvuldig om met het maatschappelijk vermogen van GroenWest. Dit schept de verplichting om op een scherpe manier te sturen op het vastgoed en de organisatie op een bedrijfsmatige manier aan te sturen. Daardoor kunnen de middelen zoveel mogelijk worden ingezet voor de maatschappelijke opgave van GroenWest. Het bestuur waarborgt een gezonde financiële positie zodat de continuïteit van de organisatie en haar missie op lange termijn is verzekerd. Het bestuur hecht veel waarde aan het integer zijn van haar medewerkers en aan het integer handelen door de organisatie.

De kernwaarden van GroenWest zijn de uitgangspunten voor houding en gedrag van het bestuur en de organisatie. Ze staan voor de manier waarop GroenWest wil werken en georganiseerd wil zijn. Zij zijn herkenbaar in het contact van GroenWest met huurders en toekomstige huurders, maatschappelijke partners en ketenpartners en in het contact van medewerkers onderling. Kortom, ze komen in alle facetten van ons handelen naar voren:

- Wij werken *SLIM*. We gaan slagvaardig en efficiënt te werk in het vinden van oplossingen en bieden maatwerk waar nodig.
- Wij werken *OPEN*. In onze houding zijn we dichtbij, transparant en integer.
- We werken vanuit *EIGENAARSCHAP*. We nemen verantwoordelijkheid en regie voor vragen van onze huurders.
- We werken *SAMEN*. We werken met onze huurders, collega's en partners en zijn daarbij verbindend en responsief.

Het bestuur opereert transparant en legt gevraagd en ongevraagd verantwoording af over haar handelen. Het schept voorwaarden voor een adequaat en kritisch intern toezicht en handhaaft de governancestructuur en leeft de principes van goed bestuur na. Het bestuur richt een professionele werkorganisatie in met een gedegen en doelmatige bedrijfsvoering. Het zorgt voor toereikende en goed functionerende risicobeheersings- en controle systemen. Als werkgever past het bestuur de beginselen van goed werkgeverschap actief toe.

2.3 Gezamenlijke visie: het samenspel tussen bestuur en toezicht

Een goed samenspel tussen bestuur en toezicht stelt eisen aan de inrichting van governance en aan de houding en gedrag van zowel bestuurder als toezichthouder. Belangrijk voor GroenWest zijn daarin:

- Vertrouwen als basis
- Actief verantwoorden en leren
- Heldere rollen en taken en bevoegdheden
- Voldoende checks en balances

De basis van het samenspel tussen bestuur en toezicht is 'het goede gesprek' tussen bestuur en raad van commissarissen. Een goed gesprek kan alleen plaatsvinden op basis van een relatie van gepast vertrouwen. Waarbij sprake is van een open en transparante uitwisseling van kwalitatief goede informatie en een helder toetsingskader. Voor GroenWest betekent 'het goede gesprek' verder dat er binnen de verhoudingen tussen bestuur en raad van commissarissen ruimte is om twijfels en dilemma's te delen en in openheid te bespreken. We gaan daarbij niet op elkaars stoel zitten – we respecteren ieders rol - maar durven elkaar wel open te bevragen over aannames, het besluitvormingsproces en de informatiekwiteit en gaan een schurend gesprek niet uit de weg.